

T121 SPICA - EN UPPLEVELSE TILL SJÖSS

Vårt svenska torpedbåtsvapen har en historia och en utveckling som spänner över mer än ett hundra år. Svenska marinen har anskaffat, byggt och använt torpedbåtar allt sedan den första stångtorpedbåten, Nordstjernen, sjösattes år 1863.

Eftersom vi under en mycket lång tid själva har utvecklat torpeder i Sverige har vi kommit till insikt om vilket effektivt vapen detta är. Vapenbäraren, d.v.s. torpedbåten, har vi däremot inte alltid utvecklat själva utan i stor utsträckning köpt utomlands i olika former.

Utvecklingen av den svenska torpedbåten började på 1860-talet med stångtorpedbåtar via ångdrivna torpedbåtar på 1880-talet fram till den första motortorpedbåten på 1920-talet. Från omkring 1930 till 1956 byggdes ett stort antal båtar efter italienska förebilder med korta och breda skrov. Dessa följdes i slutet av 1950-talet av en större och framför allt längre båttyp, Plejad-klassen, som köptes från Lürssen-varvet i Tyskland

Spica-klassen

När efterföljaren till Plejad-klassen skulle projekteras jämförde man motsvarande norska, tyska och brittiska konstruktioner och bestämde sig för att utveckla en svensk version av den tyska Jaguar-klassen. Ritningarna till denna klass köptes från Lürssen-varvet och konstruktionsarbetet utfördes av Götaverken. Efter en brittisk förebild används gasturbinmaskineri för att få goda fartprestanda

Det fordrades tre gasturbiner som placerades längst akterut vilket gav, i jämförelse med Plejad-klassen, ett bredare och kortare skrov.

Tack vare detta kunde en 57 mm allmålspjäs monteras i stället för de tidigare 40 mm. Den nya kraftigare pjäsen gav större skottvidd och högre projektilvikt vilket gav större effekt mot både luft- och sjömål. Den ökade självförsvarsförmågan innebar att fartyget kunde uppträda på ett mera offensivt sätt under ett anfall.

Anledningen till att överbyggnaden placerades långt akterut var att den kom i närheten av fartygets stampningscentrum och genom detta eliminerades en del av bryggans vertikala rörelser under sjögång. Götaverken byggde tre fartyg i klassen: T121, T122 och T123. De efterföljande tre, T124, T125 och T126, byggdes av Karlskronavarvet.

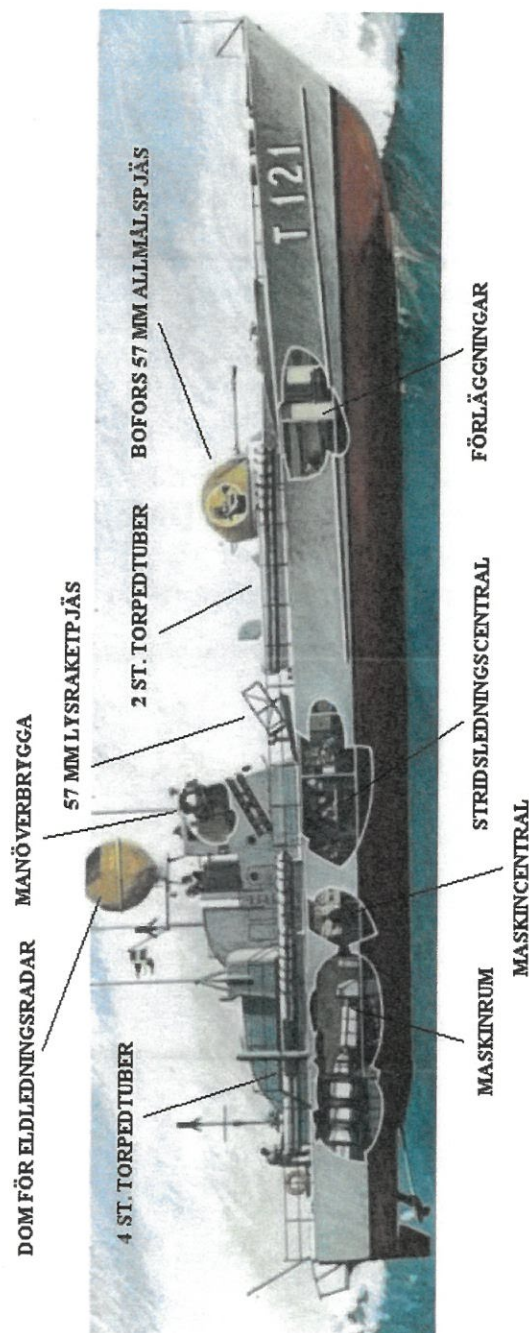
T121 gavs vid sjösättningen år 1966 namn efter en stjärna i stjärnbilden Jungfrun: Spica. Detta enligt en namntradition som följdes åren 1898–1968 då vi efter tysk förebild namngav fartygen efter stjärnor, väder- och himlafenomen.

Spica är Sveriges intressantaste torpedbåt genom att hon blev inledningen till dagens ytattacksystem och en mängd nyheter inom torpedbåtsvapnet kunde tillföras främst tack vare elektronikens definitiva genombrott. Hela fartyget kunde tillslutas och luftbehovet inombords tillgodoses med filterad luft. Detta medgav uppträdande i miljöer som var utsatta för CBRN-vapen

Under gång förlitade man sig till tre Bristol Siddeley Proteus gasturbiner på sammanlagt 12 750 hk. Flottan gav turbinerna den mindre romantiskt klingande benämningen GT1. Rovers små gasturbiner, senare utbytta mot MTU-turbiner, fanns i tre exemplar och svarade för drift av elverk och sprinklerpump. Spica-klassen hade inga kolvmotorer ombord.

Museifartyget Spica slår allt med bred marginal. HMS Spica var på sin tid ett av världens mest avancerade örlogsfartyg.

T121 Spica Vänner

Föreningen Spica Vänner är öppen för alla som vill vara med om räddningen och bevarandet av detta unika fartyg. Du behöver alls inte ha tjänstgjort ombord - däremot måste du ha ett örlogsmarint och/eller teknikhistoriskt intresse.

Hjälp till så att detta Flottans mest epokgörande fartyg räddas till eftervärlden. Var stolt över vad Ditt Sverige kan åstadkomma!

I dag finns bara ett av de epokgörande sex fartygen i Spica-serien, T121 Spica.

T121 Spica ingår i Veteranflottiljen och har sin hemmahamn på Gålöbasen vid Hårsfjärden i Haninge kommun.

För den örlogsmarint och teknikhistoriskt intresserade som söker den ultimata utmaningen är Spica det perfekta målet. Den unika blandningen av svensk skeppsbyggnadskonst, perfekt anpassad till 1960-talets kalla kriget verklighet, med avancerad elektronik och epokgörande radar, med ett avancerat CBRN-skydd och sist men inte minst, gasturbiner i alla tänkbara funktioner.

Välkomna ombord!

T121 Spica ägs av Stiftelsen T 121 Spica. Föreningen T121 Spica Vänner ansvarar för bemanning, drift och vård av fartyget.

Kontakt
info@t121spica.se
 Hemsida: www.t121spica.se

Medlemsavgift inbetalas på PG 20 31 48 – 2
 Stödande medlem 250:-/år
 Silvermedlem 600:-/år
 Guldmedlem 1200:-/år
 Honorärmedlem 3000:-/år

T121 Spica

En havets vinthund i sann torpedbåtstradition, en skräckinjagande krigsmaskin byggd för fredens bevarande

Byggnadsvarv: Götaverken, levererad 1966

Längd: 42,5 m, bredd 7,2 m

Maskineri: 3 st. gasturbiner, tot. 12750 hk.

Fart >40 knop

Besättning: Fartygschef och 4 officerare, 3 underofficerare, 3-4 underbefäl och 16 värnpliktiga

Beväpning: 6 st. 53 cm torpedtuber, 1 st. Bofors 57 mm allmålspjäs 2 st. 7,62 mm kulsprutor, 1 st. 57 mm lysraketspjäs, minor, sjunkbomber

Producerad i samarbete med